

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ (แบบสัมภาษณ์)

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ (แบบสัมภาษณ์)

1. ดร.สุรางค์ศรี วาเพชร นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร
กรมส่งเสริมการเกษตร

ภาคผนวก ข

ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ

ตารางภาคผนวกที่ 1 ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในนาข้าว

ข้อที่ คนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	รวม
1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	26
2	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	27
3	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	22
4	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	28
5	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	25
6	1	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	1	1	16
7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	26
8	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	20
9	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	15
10	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	25
11	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	18
12	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	26
13	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	17
14	1	1	0	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	23
15	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	29
16	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	27

ตารางภาคผนวกที่ 1 (ต่อ)

ข้อ ที่ คน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	รวม
17	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	29
18	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	23
19	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	27
20	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	1	19
รวม	20	16	16	16	18	17	17	15	13	15	15	18	16	14	14	16	16	17	14	3	15	17	17	18	14	18	16	14	17	16	468
P																															23.4
Q	1.00	0.80	0.80	0.80	0.90	0.85	0.85	0.75	0.65	0.75	0.75	0.90	0.80	0.70	0.70	0.80	0.80	0.85	0.70	0.15	0.75	0.85	0.85	0.90	0.70	0.90	0.80	0.70	0.85	0.80	0
P*Q	0.00	0.20	0.20	0.20	0.10	0.15	0.25	0.25	0.35	0.25	0.25	0.10	0.20	0.30	0.30	0.20	0.20	0.25	0.30	0.85	0.25	0.15	0.15	0.10	0.30	0.10	0.20	0.30	0.15	0.20	6.80
P*Q	0.00	0.16	0.16	0.16	0.09	0.13	0.13	0.19	0.23	0.19	0.19	0.09	0.16	0.21	0.21	0.16	0.16	0.13	0.21	0.13	0.19	0.13	0.13	0.09	0.21	0.09	0.16	0.21	0.13	0.16	4.56

แบบทดสอบนี้ ผู้วิจัยคำนวณค่าความเที่ยงของแบบทดสอบโดยใช้สูตร คูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 (Kuder-Richardson -20) ในกรณีที่ค่าความยากง่ายของข้อสอบแต่ละข้อไม่เท่ากัน มีลักษณะข้อคำถามให้เลือกตอบ จำนวน 30 คำถามโดยตอบผิดได้ 0 คะแนน และตอบถูกได้ 1 คะแนน คำนวณค่าความเที่ยงของแบบทดสอบโดยใช้สูตร K.R.-20 ดังนี้

$$R_{tt} = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right]$$

เมื่อ R_{tt} แทน ความเที่ยงของแบบทดสอบ

K แทน จำนวนข้อสอบ

P แทน ความยากง่ายของข้อสอบแต่ละข้อ (สัดส่วนที่ตอบถูก)

q แทน สัดส่วนที่ตอบผิด ($1-p$)

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมของแบบทดสอบ

หา $\bar{X} = 23.4$ $S^2 = 18.84$ $K = 30$ และ $\sum pq = 4.56$ จากสูตร K.R. - 20

$$R_{tt} = \frac{30}{30-1} \left[1 - \frac{4.56}{18.84} \right]$$

$$= 0.783$$

ความเที่ยงของแบบทดสอบเท่ากับ 0.78

ภาคผนวก ค

ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมพัทธ์

ตารางภาคผนวกที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติในการใช้
สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในนาข้าว

ตัวแปร	คำถาม	Alpha if item deleted
c1	ตรวจสอบชนิดของศัตรูข้าวก่อนตัดสินใจเลือกชนิดสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชทุกครั้ง	.838
c2	เลือกซื้อสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่มีฉลากถูกต้องตามพระราชบัญญัติวัตถุพิษ	.838
c3	ก่อนการใช้อ่านและทำความเข้าใจฉลากที่ปิดไว้ข้างภาชนะบรรจุสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด	.819
c4	ตรวจสอบอุปกรณ์การฉีดพ่นก่อนการใช้งานให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งาน	.806
c5	สวมเสื้อแขนยาว กางเกงขายาว รองเท้าบูท สวมถุงมือ หมวก และหน้ากากป้องกันสารพิษในขณะผสมและฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช	.820
c6	ใช้ไม้หรือวัสดุที่เหมาะสมในการคนสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้เข้ากันก่อนการฉีดพ่น	.820
c7	ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชหลายประเภทผสมกันเพื่อใช้กำจัดแมลงได้หลายชนิด	.823
c8	สังเกตทิศทางลม และขณะฉีดพ่นอยู่เหนือลมเสมอ	.823
c9	ไม่ฉีดพ่นสารเคมีในเวลาที่มีแสงแดดจัดและอากาศร้อน	.812
c10	ไม่รับประทานอาหารหรือสูบบุหรี่ขณะการฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช	.819
c11	ขณะการฉีดพ่นหากมีลมแรง หยุดการฉีดพ่น รอจนลมสงบจึงเริ่มฉีดพ่นต่อจากจุดสุดท้ายที่หยุดการฉีดพ่น	.835
c12	กรณีหัวฉีดเกิดการอุดตัน ท่านใช้ปากเป่าวัสดุที่อุดตันออก	.824

ตารางภาคผนวกที่ 2 (ต่อ)

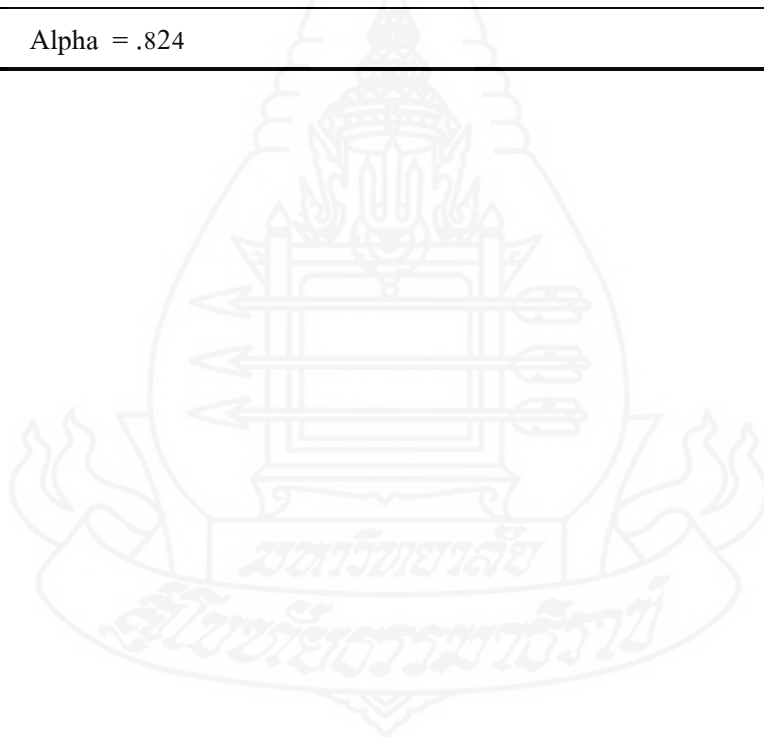
ตัวแปร	คำถาม	Alpha if item deleted
c13	ในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมี หากมีเหงื่อออกบนใบหน้า ท่านใช้มือปาดเหงื่อเสมอ	.832
c14	ออกจากพื้นที่ที่มีการฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชทันทีหลังการปฏิบัติงานเสร็จ	.841
c15	ทำความสะอาดเครื่องพ่นสารเคมีทุกครั้งหลังการใช้งานโดยเลือกบริเวณที่ห่างไกลจากแหล่งน้ำธรรมชาติ	.828
c16	อาบน้ำชำระร่างกายทันทีหลังจากเสร็จสิ้นภารกิจการฉีดพ่นสารเคมี	.825
c17	เสื้อผ้า ชุดฉีดพ่นสารเคมี ชักแยกจากเสื้อผ้าอื่นๆ	.822
c18	เก็บสารเคมีที่เหลือในภาชนะบรรจุเดิมให้ห่างมือเด็กและสัตว์เลี้ยง มีที่เก็บเฉพาะ แสงแดดส่องไม่ถึง	.832
c19	หลังการฉีดพ่นเสร็จ ต้องลงตรวจแปลงที่พ่นทันที ภายใน 3 วันเพื่อตรวจสอบว่าสารเคมีมีประสิทธิภาพหรือไม่	.821
c20	ภาชนะที่บรรจุสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเมื่อใช้หมดแล้วนำไปฝังกลบความลึกอย่างน้อย 50 เซนติเมตร	.842
Alpha = .834		

ตารางภาคผนวกที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและ
ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับความรู้ และการปฏิบัติ ในการใช้สารเคมี
ป้องกันกำจัดศัตรูพืชในนาข้าว

ตัวแปร	ปัญหา	Alpha if item deleted
d11	ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลง ศัตรูข้าวที่ถูกต้องและเหมาะสม	.828
d12	ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคข้าว ที่ถูกต้องและเหมาะสม	.793
d13	ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืช ในนาข้าวที่ถูกต้องและเหมาะสม	.798
d14	ซื้อสารเคมีอ่านยาก ไม่สามารถจดจำได้	.798
d15	ไม่เข้าใจวงจรชีวิตของแมลงศัตรู	.798
d16	ไม่รู้จักแมลงศัตรูข้าว	.801
d17	ไม่รู้จักโรคข้าว	.803
d18	ไม่เข้าใจระดับการทำลายของแมลงศัตรูและโรคข้าวที่เป็นระดับ ความเสียหายที่สมควรตัดสินใจฉีดพ่นสารเคมี	.812
d19	ขาดหน่วยงานที่เข้ามาให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีที่ถูกต้อง	.813
d21	การสวมใส่เครื่องป้องกันสารเคมีทำให้ทำงานไม่สะดวก	.814
d22	อัตราส่วนที่ระบุไว้ในฉลากไม่สามารถป้องกันกำจัดโรคและแมลง ได้หมด จึงต้องผสมมากกว่าที่ฉลากระบุไว้เสมอ	.827
d23	การมีพื้นที่ปลูกจำนวนมากเป็นเหตุให้ต้องรีบเร่งในฉีดพ่นให้แล้ว เสร็จ	.828
d24	การมีแมลงศัตรูหรือโรคข้าวหลายชนิดในระยะเดียวกันเป็นเหตุให้ ต้องผสมสารเคมีหลายประเภทเพื่อความเฉพาะเจาะจง	.831
d25	อ่านวิธีการใช้สารเคมีไม่เข้าใจ	.817
d26	แมลงศัตรูข้าวคือยา	.820
d27	การแพ้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชขณะปฏิบัติงาน	.829

ตารางภาคผนวกที่ 3 (ต่อ)

รหัส	ปัญหา	Alpha if item deleted
d31	ไม่มีสถานที่เก็บรักษาสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบมิดชิด	.819
d32	ไม่มีความรู้ถึงวิธีการทำลายภาชนะบรรจุ	.829
d33	ไม่เก็บสารเคมีตามคำแนะนำ	.826
d34	ไม่มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการฝังกลบตามวิธีการทำลายภาชนะ บรรจุสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ	.831
d35	การทำลายภาชนะบรรจุสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ใช้แล้วตาม หลักวิชาการ เป็นเรื่องยุ่งยาก และเสียเวลา	.828
Alpha = .824		

ภาคผนวก ง

แบบสัมภาษณ์เกษตรกร

มหาวิทยาลัย

ศรีราชภัฏวชิรราช

เลขที่แบบสัมภาษณ์

--	--	--

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....

วันที่สัมภาษณ์...../...../.....

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

**เรื่อง ความรู้และการปฏิบัติในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในการปลูกข้าวของเกษตรกรใน
อำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย**

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง ผู้สัมภาษณ์อ่านคำถามให้ผู้ตอบฟัง แล้วผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง []

หน้าข้อความที่ผู้ตอบต้องการและเติมข้อความในช่องว่างที่กำหนดให้

1. เพศ [] 1.ชาย [] 2.หญิง [a1]

2. อายุ.....ปี [a2]

3. ระดับการศึกษา [a3]

[] 1. ประถมศึกษา (ป.1-ป.6) [] 2. มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3)

[] 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) /ปวช. [] 4. ปวศ./ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

[] 5. ปริญญาตรี [] 6. อื่นๆ ระบุ.....

4. ท่านมีประสบการณ์ในการทำนาข้าวเป็นเวลา.....ปี [a4]

5. ท่านมีประสบการณ์ในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในนาข้าวเป็นเวลา.....ปี [a5]

6. ข้อมูลด้านการใช้สารเคมี [a6]

ในช่วงระยะ 2 ปีที่ผ่านมาท่านเคยเปลี่ยนไปใช้สารเคมีชนิดใหม่หรือชนิดอื่นหรือไม่

[] 1. ไม่เคยเปลี่ยน เนื่องจากสารเคมีชนิดเก่า (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

[] 1. ปลอดภัย [a611] [] 2. ประสิทธิภาพดี [a612]

[] 3. หาซื้อได้ง่าย [a613] [] 4. ราคาเหมาะสมกับคุณภาพ [a614]

[] 5. อื่นๆ [a615] (ระบุ).....[a6151]

[] 2. เคยเปลี่ยน เนื่องจากสารเคมีชนิดใหม่ (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

[] 1. มีราคาถูกกว่า [a621] [] 2. มีขนาดบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม (เล็ก/ใหญ่) [a622]

[] 3. มีประสิทธิภาพสูงกว่า [a623] [] 4. ใช้ง่าย ไม่ยุ่งยาก [a624]

[] 5. เพื่อนบ้านนิยมใช้ [a625] [] 6. ปลอดภัยต่อผู้ใช่มากกว่า [a626]

[] 7. อื่นๆ [a627] ระบุ..... [a6271]

7. ท่านมีพื้นที่ทำการเกษตร รวมทั้งหมด.....ไร่ โดยมีรายละเอียดการถือครองดังนี้ [a7]

- 7.1 มีพื้นที่ถือครองของตนเองจำนวน.....ไร่ [a71]
- 7.2เช่าจำนวน.....ไร่ [a72]
- 7.3 พื้นที่อื่นๆจำนวน.....ไร่ [a73]
- 8.ท่านมีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน.....ไร่ [a8]
- 9.จำนวนสมาชิกทั้งหมดในครัวเรือนของท่านมี.....คน [a9]
- 10.จำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนของท่านมี.....คน [a10]
- 11.ต้นทุนในการผลิตข้าวในรอบปีที่ผ่านมา จำนวน.....บาท/ปี [a11]
- 11.1 ต้นทุนด้านสารเคมีป้องกันกำจัดแมลงศัตรูข้าว จำนวน..... บาท/ปี [a111]
โดยมีชนิดหรือชื่อสารเคมีที่ใช้มากเป็นอันดับที่ 1 คือ.....[a1211]
- 11.2 ต้นทุนด้านสารเคมีป้องกันกำจัดโรคข้าว จำนวน..... บาท/ปี [a112]
โดยมีชนิดหรือชื่อสารเคมีใช้มากเป็นอันดับที่ 1 คือ.....[a1121]
- 11.3 ต้นทุนด้านสารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืชในนาข้าวจำนวน.....บาท/ปี [a113]
โดยมีชนิดหรือชื่อสารเคมีใช้มากเป็นอันดับที่ 1 คือ.....[a1131]
- 11.4 ต้นทุนด้านสารเคมีป้องกันกำจัดสัตว์ศัตรูในนาข้าว จำนวน.....บาท/ปี [a114]
โดยมีชนิดหรือชื่อสารเคมีใช้มากเป็นอันดับที่ 1 คือ.....[a1141]
- 11.5 ต้นทุนด้านปุ๋ยเคมีจำนวน.....บาท/ปี [a115]
โดยมีชนิดหรือสูตรปุ๋ยเคมีที่ใช้มากเป็นอันดับที่ 1 คือ.....[a1251]
- 11.6 ต้นทุนด้านธาตุอาหารเสริมอื่นๆ จำนวน.....บาท/ปี [a116]
โดยมีชนิดหรือชื่อธาตุอาหารเสริมที่ใช้มากเป็นอันดับที่ 1 คือ.....[a1161]
- 11.7 ต้นทุนด้านอื่นๆ(เช่น เมล็ดพันธุ์ ค่าเตรียมดิน ฯลฯ) จำนวน.....บาท/ปี [a117]
- 12.รายได้รวมของครัวเรือน จำนวน.....บาท/ปี โดยมีรายละเอียดรายได้ดังนี้ [a12]
- 12.1 รายได้จากการขายผลผลิตข้าว จำนวน..... บาท/ปี [a121]
- 12.2 รายได้จากภาคการเกษตรอื่นๆ จำนวน..... บาท/ปี [a122]
- 12.3 รายได้นอกภาคการเกษตร จำนวน.....บาท/ปี [a123]
13. แหล่งเงินทุนเพื่อการเพาะปลูกข้าวของท่านมาจากแหล่งใดบ้าง (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- [] 1. เงินทุนของตนเอง [a131]
- [] 2. กู้จากแหล่งต่างๆ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) [a132]
- [] 1. ญาติพี่น้อง [a1321] [] 2. กู้ยืมนอกระบบ [a1322] [] 3. กองทุนหมู่บ้าน [a1323]
- [] 4. กลุ่มออมทรัพย์ [a1324] [] 5. สหกรณ์การเกษตร [a1325]
- [] 6. ธนาคารพาณิชย์ [a1326]

[] 7. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธ.ก.ส.) [a1327]

[] 8. อื่นๆ[a1328] (ระบุ).....[a13281]

14. ที่ผ่านมามีท่านเคยเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชหรือไม่ [a14]

[] 1. ไม่เคย

[] 2. เคย จำนวน.....ครั้ง [a1421]

[] 1. จากหน่วยงานราชการ[a14211]

ระบุ..... [a142111] จำนวน.....ครั้ง [a142112]

[] 2. จากบริษัทเอกชน[a14221]

ระบุ.....[a142211] จำนวน.....ครั้ง [a142212]

15. ท่านได้รับข่าวสารซึ่งเป็นแหล่งความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

จากแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) [a15]

แหล่งความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช	การรับความรู้		จำนวนครั้ง
	ไม่เคยได้รับความรู้ (0)	เคยได้รับความรู้ (1)	
1. สื่อมวลชน(จำนวนครั้งต่อสัปดาห์)			[a15111]
1.1 วิทยุกระจายเสียง [a1511]			
1.2 โทรทัศน์ [a1512]			[a15121]
2. สื่อบุคคล(จำนวนครั้งต่อปี)			[a15211]
2.1 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร [a1521]			
2.2 อาสาสมัครเกษตร [a1522]			[a15221]
2.3 พนักงานส่งเสริมบริษัทเอกชน [a1523]			[a15231]
2.4 เพื่อนบ้าน [a1524]			[a15241]
2.5 ญาติพี่น้อง [a1525]			[a15251]
2.6 เกษตรกรปลูกข้าวแปลงข้างเคียง [a1526]			[a15261]
2.7 เจ้าของร้านจำหน่ายสารเคมีและปุ๋ย [a1527]			[a15271]
3. สื่อสิ่งพิมพ์(เช่น หนังสือพิมพ์/นิตยสาร/วารสารด้านการเกษตร/วารสารแผ่นพับ/เอกสารแนะนำ/ป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์) [a153]			[a1531]
4. แหล่งอื่นๆ[a164] ระบุ.....[a1541]			[a1542]

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในนาข้าวของเกษตรกร

คำชี้แจง: โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องใช่หรือไม่ตามความรู้ในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชแต่ละครั้ง

คำถาม	ใช่ (1)	ไม่ใช่ (2)	รหัส
ก. ความรู้เกี่ยวกับสารเคมี			b1
1. สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเข้าสู่ร่างกายได้โดยทางปาก จมูกและผิวหนัง			
2. สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชมีพิษหลายระดับ พิษมากน้อยสังเกตได้จากแถบสีบนฉลาก ถ้าพิษมากจะมีสีแดง			b2
3. สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชมีเฉพาะของเหลวเท่านั้น			b3
ข. ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้อง			b4
4. ควรสวมตรวจนับจำนวนศัตรูพืช ก่อนตัดสินใจซื้อสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชทุกครั้ง			
5. การเลือกซื้อสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ควรเลือกให้เฉพาะเจาะจงกับชนิดของศัตรูพืช			b5
6. ควรใช้สารเคมีในอัตราที่แนะนำไว้ในฉลากทุกครั้ง			b6
7. ไม่ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่สงสัยว่าเสื่อมคุณภาพ			b7
8. การฉีดพ่นป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรผสมสารเคมีหลายๆชนิดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด โดยไม่จำเป็นต้องศึกษาเพิ่มเติมว่าสารชนิดนั้นๆสามารถผสมกันได้หรือไม่			b8
9. การฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชบ่อยๆเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันกำจัดได้ดีขึ้น			b9
10. สารเคมีที่เหลือจากการฉีดพ่นควรเก็บไว้ในถังฉีดพ่นเพื่อเก็บไว้ใช้ครั้งต่อไป โดยยังมีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัดเหมือนเดิม			b10
11. วิธีการฉีดพ่นสารเคมีที่ถูกต้องคือการฉีดพ่นในลักษณะทางด้านข้างหรือเดินถอยหลัง			b11

คำถาม	ใช่ (1)	ไม่ใช่ (2)	รหัส
12. การฉีดพ่นใช้ความเร็วในการเดินประมาณ 1 ก้าวต่อวินาที			b12
13. การฉีดพ่นสารเคมีสามารถฉีดพ่นได้ตลอดทั้งวัน ไม่ว่าอากาศจะร้อนหรือไม่			b13
14. ในการผสมสารเคมีก่อนการฉีดพ่น การสวมเฉพาะถุงมือก็ถือว่าปลอดภัยแล้ว			b14
15. การผสมสารเคมีควรผสมในที่อับลมเพื่อป้องกันการฟุ้งกระจายไปบริเวณอื่น			b15
16. หน้ากากที่ใช้ ใช้เพียงหน้ากากที่ทำจากฟองน้ำอย่างบางก็ปลอดภัยแล้ว และยังสามารถใช้ซ้ำได้หลายครั้ง			b16
17. ก่อนการฉีดพ่นได้สังเกตทิศทางลม และอยู่เหนือลมทุกครั้ง			b17
18. ในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมีหากหัวฉีดอุดตันควรรีบแก้ปัญหาด้วยการใช้ปากเป่าทันที			b18
19. ผู้ฉีดพ่นสามารถนั่งพักผ่อน ดื่มน้ำ หรือสูบบุหรี่ในบริเวณที่ฉีดพ่นสารเคมีให้หายเหนื่อยก่อนได้			b19
20. หลังจากฉีดพ่นสารเคมีเสร็จ ต้องลงมาตรวจสอบว่าสารเคมีมีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ดีหรือไม่ ภายใน 3 วัน			b20
21. อาบน้ำ ชำระร่างกายทันทีหลังจากฉีดพ่นสารเคมีทุกครั้ง			b21
ค. ความรู้เกี่ยวกับการเก็บรักษาสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช			b22
22. ควรเก็บสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในที่แห้งและเย็นไม่ถูกแสงแดด			
23. การเก็บรักษาสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรเก็บแยกจากที่อยู่อาศัย ห่างจากเด็กและสัตว์เลี้ยง			b23
24. ภาชนะบรรจุสารเคมีที่ใช้หมดแล้ว สามารถล้างทำความสะอาดและนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้			b24
25. ภาชนะบรรจุสารเคมีที่ใช้หมดแล้ว สามารถทำลายหรือทิ้งร่วมกับขยะหรือสิ่งปฏิกูลอื่นๆ ได้			b25
26. การปฐมพยาบาลเบื้องต้นกรณีสารเคมีกำจัดศัตรูพืชกระเด็นเข้าตา คือล้างตาด้วยน้ำสะอาด หรือน้ำยาล้างตาอย่างน้อย 10 นาที			b26
27. เพื่อพบผู้ป่วยแพ้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในแปลงฉีดพ่นที่มีอาการชักและหมดสติ ควรให้น้ำทางปากและให้นอนหงายทันที			b27

คำถาม	ใช่ (1)	ไม่ใช่ (2)	รหัส
ง. ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในนาข้าวอย่างถูกต้องและเหมาะสม 28. การฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืชในนาข้าวปริมาณการใช้น้ำเพื่อผสมสารเคมีที่เหมาะสมคือ 80 ลิตรต่อไร่			b28
29. เมื่อพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในนาข้าวต้องรีบฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดทันที โดยไม่ต้องสุ่มตรวจนับหรือพิจารณาระยะเวลาการเจริญเติบโตของต้นข้าวก่อนการตัดสินใจ			b29
30. เมื่อพบแผลอาการโรคไหม้ที่ใบเกิน 10 % จึงควรฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคพืช			b30

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในนาข้าว

คำชี้แจง : โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องการปฏิบัติในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชแต่ละครั้ง

คำถาม	ไม่ได้ปฏิบัติ (0)	ระดับการปฏิบัติ			รหัส
		ปฏิบัติ ทุกครั้ง (3)	ปฏิบัติ บางครั้ง (2)	ปฏิบัติ นานๆครั้ง (1)	
ขั้นก่อนการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช 1.ตรวจสอบชนิดของศัตรูข้าวก่อนตัดสินใจเลือกชนิดสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชทุกครั้ง					c1
2.เลือกซื้อสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชตามเป้าหมายของตนเองโดยไม่ให้ความสำคัญกับฉลากที่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติวัตถุพิษ					c2
3.ก่อนการใช้อ่านและทำความเข้าใจฉลากที่ปิดไว้ข้างภาชนะบรรจุสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด					c3
4.ตรวจสอบอุปกรณ์การฉีดพ่นก่อนการใช้งานให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ พร้อมใช้งาน					c4

คำถาม	ไม่ได้ปฏิบัติ (0)	ระดับการปฏิบัติ			รหัส
		ปฏิบัติ ทุกครั้ง (3)	ปฏิบัติ บางครั้ง (2)	ปฏิบัติ นานๆครั้ง (1)	
ขั้นขณะใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช 5.สวมเสื้อแขนยาว กางเกงขายาว รองเท้าบูท สวมถุงมือ หมวก และหน้ากากป้องกันสารพิษในขณะผสม และฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช					c5
6.ใช้ไม้หรือวัสดุที่เหมาะสมในการคนสารเคมี ป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้เข้ากันก่อนการฉีดพ่น					c6
7.ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชหลายประเภทผสมกันเพื่อใช้กำจัดแมลงได้หลายชนิด					c7
8.สังเกตทิศทางลม และขณะฉีดพ่นอยู่เหนือลมเสมอ					c8
9.เมื่อผสมสารเคมีแล้ว จำเป็นต้องฉีดพ่นให้เสร็จโดยไม่ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของสภาพอากาศ ทั้งในส่วนอุณหภูมิและความเข้มของแสงแดด					c9
10.ไม่รับประทานอาหารหรือสูบบุหรี่ขณะการฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช					c10
11. ขณะการฉีดพ่นหากมีลมแรง หยุดการฉีดพ่น รอจนลมสงบจึงเริ่มฉีดพ่นต่อจากจุดสุดท้ายที่หยุดการฉีดพ่น					c11
12. กรณีหัวฉีดเกิดการอุดตัน ท่านใช้ปากเป่าวัสดุที่อุดตันออก					c12
13. ในขณะฉีดพ่นสารเคมี หากมีเหงื่อออกบนใบหน้า ท่านใช้มือปาดเหงื่อเสมอ					c13
ขั้นตอนหลังการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช 14.ออกจากพื้นที่ที่มีการฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชทันทีหลังการปฏิบัติงานเสร็จ					c14

คำถาม	ไม่ได้ปฏิบัติ (0)	ระดับการปฏิบัติ			รหัส
		ปฏิบัติ ทุกครั้ง (3)	ปฏิบัติ บางครั้ง (2)	ปฏิบัติ นานๆครั้ง (1)	
15. ทำความสะอาดเครื่องฟ่นสารเคมีทุกครั้งหลังการใช้งาน ในจุดที่ห่างไกลจากแหล่งน้ำธรรมชาติ					c15
16. หลังจากเสร็จสิ้นภารกิจการฉีดพ่นสารเคมีหากมีภารกิจเร่งด่วน ต้องทำให้เสร็จก่อนที่จะอาบน้ำชำระร่างกายเสมอ					c16
17. เสื้อผ้า ชุดฉีดพ่นสารเคมี ชักแยกจากเสื้อผ้าอื่นๆ					c17
18. เก็บสารเคมีที่เหลือในภาชนะบรรจุเดิมให้ห่างมือเด็กและสัตว์เลี้ยง มีที่เก็บเฉพาะ แสงแดดส่องไม่ถึง					c18
19. หลังการฉีดพ่นเสร็จ ต้องลงตรวจแปลงที่พ่นทันที ภายใน 3 วัน เพื่อตรวจสอบว่าสารเคมีมีประสิทธิภาพหรือไม่					c19
20. ภาชนะที่บรรจุสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเมื่อใช้หมดแล้วสามารถขายให้คนรับซื้อของเก่าเพื่อเป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม					c20

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับความรู้ และการปฏิบัติในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในนาข้าว

คำชี้แจง : โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องที่เห็นว่าเป็นระดับปัญหาหรือไม่มีปัญหา เพียงข้อเดียว

ปัญหา	ไม่มี (0)	ระดับของปัญหา					ข้อเสนอแนะ	รหัส
		น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)		
1. ด้านความรู้ในการใช้สารเคมี 1.1 ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงศัตรูข้าวที่ถูกต้องและเหมาะสม								d11

ปัญหา	ไม่มี (0)	ระดับของปัญหา					ข้อเสนอแนะ	รหัส
		น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)		
1.2 ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคข้าวที่ถูกต้องและเหมาะสม								d12
1.3 ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืชในนาข้าวที่ถูกต้องและเหมาะสม								d13
1.4 ซื้อสารเคมีอ่านยาก ไม่สามารถจดจำได้								d14
1.5 ไม่เข้าใจวงจรชีวิตของแมลงศัตรู								d15
1.6 ไม่รู้จักแมลงศัตรูข้าว								d16
1.7 ไม่รู้จักโรคข้าว								d17
1.8 ไม่เข้าใจระดับการทำลายของแมลงศัตรูและโรคข้าวที่เป็นระดับความเสียหายที่สมควรตัดสินใจฉีดพ่นสารเคมี								d18
1.9 ขาดหน่วยงานที่เข้ามาให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีที่ถูกต้อง								d19
1.10 อื่นๆ (ระบุ).....								d110
2. ด้านการปฏิบัติในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช								d21
2.1 การสวมใส่เครื่องป้องกันสารเคมีทำให้ทำงานไม่สะดวก								
2.2 อัตราส่วนที่ระบุไว้ในฉลากไม่สามารถป้องกันกำจัดโรคและแมลงได้หมด จึงต้องผสมมากกว่าที่ฉลากระบุไว้เสมอ								d22

ปัญหา	ไม่มี (0)	ระดับของปัญหา					ข้อเสนอแนะ	รหัส
		น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)		
2.3 การมีพื้นที่ปลูกจำนวนมาก เป็นเหตุให้ต้องรับแรงในฉัดฟันให้ แล้วเสร็จ								d23
2.4 การมีแมลงศัตรูหรือโรคข้าว หลายชนิดในระยะเดียวกันเป็นเหตุ ให้ต้องผสมสารเคมีหลายประเภท เพื่อความเฉพาะเจาะจง								d24
2.5 อ่านวิธีการใช้สารเคมีไม่เข้าใจ								d25
2.6 แมลงศัตรูข้าวคือยา								d26
2.7 การแพ้สารเคมีป้องกันกำจัด ศัตรูพืชขณะปฏิบัติงาน								d27
2.8 อื่นๆ (ระบุ).....								d28
3. ด้านการเก็บรักษาสารเคมีป้องกัน กำจัดศัตรูพืช								d31
3.1 ไม่มีสถานที่เก็บรักษาสารเคมี ป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบมิดชิด								
3.2 ไม่มีความรู้ถึงวิธีการทำลาย ภาชนะบรรจุ								d32
3.3 ไม่เก็บสารเคมีตามคำแนะนำ								d33
3.4 ไม่มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับ การฝังกลบตามวิธีการทำลายภาชนะ บรรจุสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ ถูกต้องตามหลักวิชาการ								d34
3.5 การทำลายภาชนะบรรจุ สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ใช้ แล้วตามหลักวิชาการ เป็นเรื่องยุ่งยาก และเสียเวลา								d35